

ÅRSBERETNING FOR SELSKABET FOR SKOLE- OG UDDANNELSES- HISTORIE

VED KAROLINE BADEN STAFFENSEN

2021 har været endnu et år, hvor meget har stået i corona-virussets tegn. Selvom vaccineudrulningen over sommeren gjorde det muligt endelig at genåbne samfundet i stor stil, oplever vi nu, hvor året går på hæld, igen høje og stigende smittetal, og vi må nok forberede os på, at vi endnu en gang går en vinter med restriktioner i møde.

For Selskabet for Skole- og Uddannelseshistorie betød situationen, at generalforsamlingen igen i år måtte afholdes digitalt. I samme forbindelse gennemførte vi et digitalt lanceringsseminar for *Uddannelseshistorie* fra både 2020 og 2019, da lanceringen sidste år også måtte aflyses. Ved denne lejlighed holdt Hans Henrik Hjerimitslev et oplæg om grundtvigske seminarier med udgangspunkt i sit bidrag til *Uddannelseshistorie 2020*, mens Henning Bro fortalte om de geografiske skævheder i hovedstadsmetropolens gymnasietilbud i det 20. århundrede, som han skrev om i *Uddannelseshistorie 2019*.

Også Selskabets øvrige møder i årets løb har været afholdt digitalt. Nedlukningen har gjort os fortrolige med digitale møder, og det er en praktisk løsning i en travl hverdag og ikke mindst for en styrelse, hvor medlemmerne kommer fra hele landet. Men den digitale form kan til tider lægge en dæmper på de gode diskussioner og store samtaler, som også skal til for, at projekter kan udvikles, og nye ideer opstå. Og derfor glæder jeg mig meget til, at vi i det nye år igen skal til også at mødes fysisk. Jeg ser en fremtid for mig, hvor vi i styrelsen vil udnytte det bedste fra begge verdener med en kombination af digitale og fysiske møder.

Ved generalforsamlingen 18. marts 2021 tog vi afsked med Jesper Eckhardt Larsen, som har valgt at fratræde sin formandspost og udtræde af styrelsen. Som formand (ad to omgange: 2013-15 og 2018-21), tidligere næstformand og ansvarshavende redaktør og som temaredeaktør for en betydelig andel af de senere års udgaver af *Uddannelseshistorie* har Jesper været en vigtig drivkraft for Selskabet og har i høj været med til præge den store udvikling, som *Uddannelseshistorie* har undergået siden årtusindeskiftet. På vegne af Selskabet vil jeg gerne sige Jesper tak for hans store engagement og ihærdige arbejde gennem årene.

Glædeligvis kunne vi ved samme generalforsamling også byde velkommen til to nye ansigter, nemlig Cecilie Bjerre, postdoc. ved Syddansk Universitet, som er valgt som styrelsesmedlem for 1 år (overtager Jesper Eckhardt Larsens plads), og Maria Sofie Simonsen, lektor ved Aalborg Universitet, som er valgt som suppleant. Derudover blev Christian Larsen, Erik Nørr, Jens Bennedsen og Karoline Baden Staffensen genvalgt som styrelsesmedlemmer, Signe Holm Larsen genvalgt som revisor og Søren K. Lauridsen genvalgt som revisorsuppleant. Styrelsen valgte efterfølgende Cecilie Bjerre som næstformand og undertegnede som formand. Jeg sætter stor pris på den tillid, som dermed vises mig.

Det er ikke til at komme udenom, at også vores selskab gennem de senere år har oplevet, at antallet af faste abonnenter er faldet, og at vi ser en tendens til, at forskningsartikler i stigende grad forventes at kunne tilgås digitalt og gratis. Det har været med til at skabe en situation, som gør, at vi er nødt til at spænde bæltet ind og tænke nyt.

Situationen har været en anledning for os til at gentænke vores abonnementsstruktur og regulere vores abonnementspriser, som ellers har været uændrede gennem en længere årrække. En betydelig udgiftspost i vores årlige regnskab udgøres af den porto, som går til udsendelse af årbogen til abonnenter, og da prisen på porto løbende reguleres, har vi set os nødsaget til at ændre vores vedtægter, så abonnementsprisen fremadrettet vil være eksklusiv porto, således som det ses hos mange andre lignende foreninger. Denne ændring blev vedtaget ved en ekstraordinær generalforsamling i oktober 2021, som blev afholdt digitalt, og i samme omgang valgte vi at gøre det muligt at tegne et rent digitalt abonnement, som giver adgang til nyeste nummer af *Uddannelseshistorie* på vores hjemmeside. De nye abonnementsstyper og priser er beskrevet nærmere bagerst i denne bog.

I december 2020 modtog vi den nedslående besked om afslag på vores ansøgning om tidsskriftsstøtte fra Danmarks Frie Forskningsfond – Kultur og Kommunikation, som vi har modtaget støttemidler fra gennem de seneste år. Afslaget var begrundet med, at Selskabets strategi for internationalisering og international udbredelse ikke er tilstrækkeligt udviklet.

Som det fremgår af Selskabets vedtægter, har vi sat et mål om at skabe et videnskabeligt forum for oplysning, formidling og debat om historiske og aktuelle temaer inden for uddannelsesområdet med særligt fokus på Danmark. Men til trods for det danske fokus har vi også en stærk tradition for samarbejde med nordiske forskerkolleger og for at bringe artikler om forhold i andre nordiske lande, komparative undersøgelser og behandlinger af fællesnordiske tematikker. Samtidig ønsker vi at fastholde dansk (sammen med norsk og svensk) som udgivelsesprog i en forskningsverden, hvor engelsk er blevet det nye videnskabsprog. Med engelske summaries af alle fagfællebedømte artikler forsøger dog vi desuden at

skabe en vis åbenhed for forskere og interesserede uden for det skandinaviske sprogområde. Efter grundige overvejelser valgte vi derfor at klage over afgørelsen, men desværre uden at det har ført til en omstødelse.

Vi mener dog fortsat, at det er uheldigt, at dansk som videnskabeligt formidlingsprog sættes under pres i en tid, hvor de nationale sprog generelt oplever domænetab til engelsk og bliver mere og mere nedprioriterede som forsknings- og kulturformidlende sprog.

Ligeledes bliver selve formålet med *Uddannelseshistorie* sat under pres, da både tidsskriftets fokusemne og hovedmålgruppe findes inden for en national ramme. Vi er af den overbevisning, at vores bidrag til en løbende debat om skoler og uddannelser her i landet og i nærtbeslægtede lande har stor relevans i en tid, hvor skolens og uddannelsens rolle i velfærdsstatens fortsatte udvikling og det enkelte menneskes dannelse i samfundet spiller en stadig større rolle. *Uddannelseshistorie* fylder med sin særlige karakter som dansk tidsskrift en væsentlig niche i både det forskningsmæssige og formidlingsmæssige landskab. Derfor håber vi, at det i fremtiden også vil være muligt at få støtte midler til udgivelser af denne art.